

VASÚTI KÉPZÉS A FELSŐOKTATÁSBAN - BME

Dr. Varga István
dékán

bme.hu

kozlekedes.bme.hu

facebook.com/kozlekkar

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR

BME

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR

Oktatási kínálat a teljes spektrumon

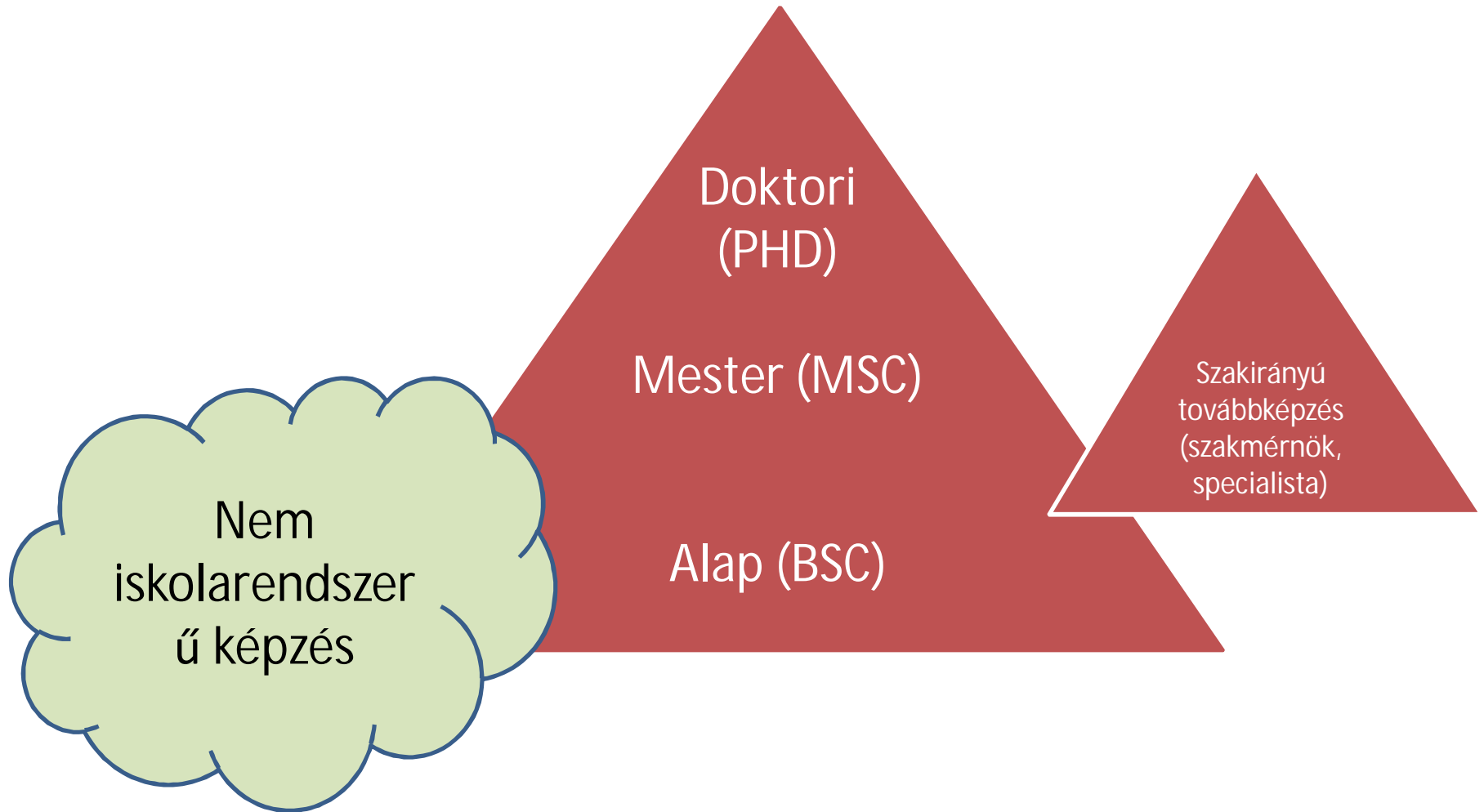

- Középfokú oktatás
- Felsőfokú oktatás

- Nem iskolarendszerű (tanfolyam)
- Iskolarendszerű
  - állami ösztöndíjas
  - önköltséges

- Alapképzés, mesterképzés, PhD és szakirányú továbbképzés

Kínálat - BME

Kompetencia területek

- Közlekedési technológia - vasúti üzemtan
- Közlekedésgazdaságtan és vasúti menedzsment
- Vasúti áruszállítás – logisztika
- Vasúti automatika – biztosítóberendezések
- Vasúti járművek

- Villamos vontatási rendszerek

- Vasúti pályák tervezése, építése és üzemeltetése

Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar
Villamosmérnöki és Informatikai Kar
Építőmérnöki Kar

Közlekedési technológia - üzemtan

Közlekedési technológia - üzemtan

- **Közlekedési technológia (BSc)**
  - a közlekedési alágazatok között a vasúti közlekedés alapjainak, technológiájának bemutatása.
  - valamennyi közlekedésmérnöki alapszakos hallgató
- **Vasúti üzemtan**
  - részletes üzemtani ismeretek (BSc)
  - vasúti közlekedési folyamatok specializáció hallgatóinak
- **Közlekedési üzemtan**
  - szintetizált ismeretanyag, együttműködés a többi közlekedési alágazattal (MSc)
  - valamennyi közlekedésmérnöki mesterszakos hallgató

Közlekedési technológia - üzemtan

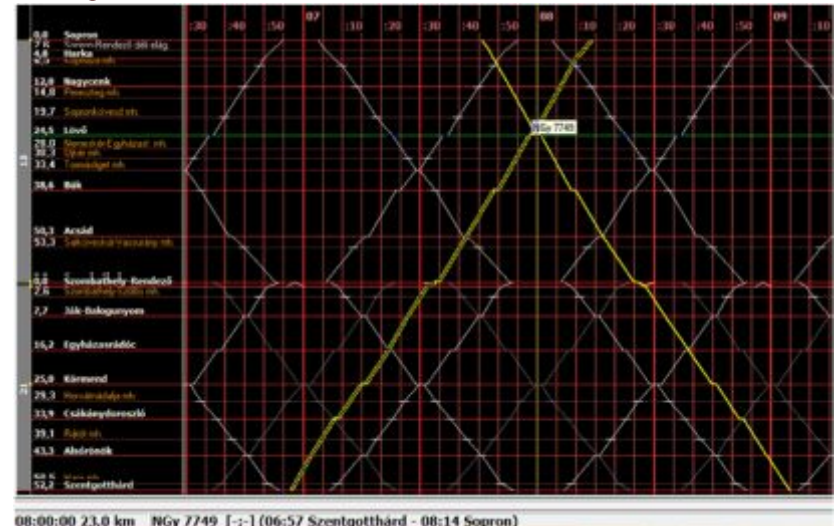

Vasúti üzemtan

- Vasútállomások kialakítása
- Vasúti áruszállítás szervezése
- Rendező-pályaudvarok technológiái
- Üreskocsi elosztás
- Menetrendtervezés
- Állomási üzemi tervek
- Járművek karbantartása

Közlekedési technológia

- A vasúti közlekedés alapfogalmai
- Állomások feladatai
- A vonatközlekedés irányítása
- Menetrendtípusok
- Kocsik rendezésének alapelvei
- Vasúti járművek berendezései, hajtás- és fékrendszerek

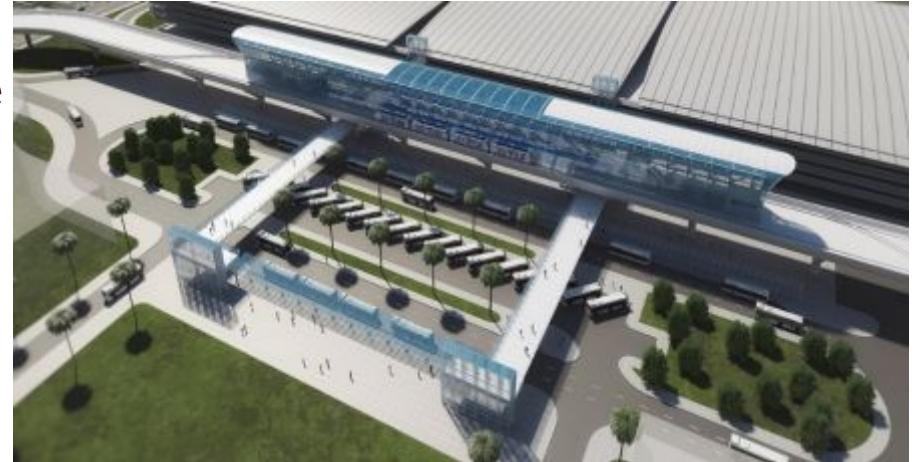

Közlekedési technológia - üzemtan

Közlekedési üzemtan

- Intermodális csomópont tervezése
- Átszállási kapcsolatok javítása
- Vágányspecifikáció – optimális infrastruktúra
- Utasbiztonság
- Egyetemes tervezés

Pályázatok:

- Visegrad Strategic Grant: Transport Integration for Prosperity. The Importance of Rail Connections for the V4 Internal Cohesion,, (V4 projekt)
- "Rights of Passenger with Reduced Mobility in V4 Countries" (V4 projekt)
- Network of European – Asian Rail Research Capacities (FP7-es NEAR2-es)

Közlekedésgazdaságtan

Közlekedésgazdaságtan és vasúti menedzsment

- Közlekedésmérnöki alapképzés (BSc)
  - Közlekedésgazdaságtan
    - Vasúti közlekedési folyamatok specializáció
      - Vasúti menedzsment
      - Integrált áruszállítási rendszerek
- Közlekedésmérnöki mesterképzés (MSc)
  - Közlekedésgazdaságtan
    - Közlekedési mérnök-menedzsment specializáció
      - Közlekedési infrastruktúra menedzsment
      - Stratégiai szabályozóeszközök a közlekedésben
      - Finanszírozási technikák a közlekedésben
    - Szállítmányozás specializáció
      - Szállítmányozási menedzsment I-II.

Szakirányú továbbképzés

- Közlekedési gazdasági mérnök szakirányú továbbképzés (BSc, MSc)
  - Vasúti közlekedési menedzsment szakirány
    - Vasúti menedzsment I-II.
    - Szállítmányozási menedzsment
  - Diplomatéma szemelvények az elmúlt évekből:
    - *Vasútvonal fejlesztés komplex hatékonysági vizsgálata*
    - *Integrált üzemirányítás kialakítása*
    - *Vasútfejlesztési koncepció készítése*
    - *Üzemeltetési és karbantartási tevékenység hatékonysága*
    - *Személyszállítási szolgáltatási színvonal növelése*
    - *Pályavasúti szolgáltatások gazdaságossága*
    - *IT szolgáltatások integrációja, konszolidációja*
    - *Árufuvarozó vasútvállalat létrehozása és működtetése*
    - *Közlekedésbiztonság, utasbiztonság javítása*
- Következő kezdés: 2017. szeptember, már lehet jelentkezni!

PhD kutatások

- **Sikeres PhD kutatások az elmúlt 10 évből**
  - Theoretical Principles for Quantitative Evaluation of Railway Interoperability (Bessenyei György, 2009)
  - Pályavasúti szolgáltatási rendszer elemek minőségi paramétereinek meghatározása és a szolgáltatások minősítési folyamatának modellezése (Dénesfalvy Ágnes, 2009)
  - Az integrált vasúti személyszállítási szolgáltatásrendszer feltételeinek kidolgozása (Kormányos László, 2009)
  - Vasúti infrastruktúragazdálkodás kontrolling bázisú döntés előkészítő rendszerek alkalmazásával (Hokstok Csaba, 2013)
- **Folyamatban lévő kutatások**
  - A vasúti áru fuvarozás értékelési modelljeinek értékelése, fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata (Farkas Bálint)

Ipari megbízások, pályázatok

- REORIENT - Az Európai Vasúti Rendszer változásainak megvalósítása (FP6, 2007)
- Magyarország Vasútfejlesztési koncepciójának elkészítése (2010)
- ECORails - Energiahatékonysági és környezetvédelmi kritériumok a regionális vasúti közlekedésben használt járművek és szolgáltatások pályáztatásánál (IEE, 2011)
- Az Országos Vasútfejlesztési Koncepció (OVK) tematikája (2012)
- Nemzeti közlekedési Stratégia (NKS) tematikájának és módszertanának kidolgozása (2012)
- További vasúti piaci szakértői tevékenységek

Vasúti áruszállítás - logisztika

Logisztikai mérnök

Logisztikai mérnök BSC, MSC

- Vállalati logisztika
- Műszaki logisztika
- Szállítmányozás

Vasúti automatika

Vasúti automatika választható tárgyak

- Állomási biztosítóberendezések (BMEKOKA8650)
  - A magyarországi vasútállomásokon nagyszámban telepített állomási biztosítóberendezés (D55) forgalmi szolgáltatásai, kezelése, felépítése, fontosabb áramköreinek működése.
- Az ETCS vonatbefolyásoló rendszer (BMEKOKA8681)
  - Az ETCS szintjei, szolgáltatásai, és minden egyéb, amit az ETCS-ról tudni kell.
- Bevezetés a biztosítóberendezési technikába (BMEKOKA8682)
  - Téma: A biztosítóberendezésekről érdekesen azoknak, akiknek nem ez a szakmájuk.
- Térközi biztosítóberendezések (BMEKOKA8651)
  - Téma: Biztosítóberendezések két állomás között, szembemenet kizárás, menetirányváltás stb.
- Vasúti biztosítóberendezések III. (BMEKOKA8553)
  - A tárgy témája: D70 állomási biztosítóberendezés
- Vasúti biztosítóberendezések szerkesztése I. (BMEKOKA8683)
- Metró közlekedés biztonság (BMEKOKA8680)
  - A tantárgy feladata: Megismerni a városi közlekedés nagy utasszállító kapacitását adó metró vasút és utas biztonsági hátterét, üzemviteli technológiáját, a forgalom lebonyolítás specialitásait, infrastruktúra hátteret.
- Mechanikus biztosítóberendezések (BMEKOKA8689)
  - Téma: mechanikus biztosítóberendezések

Vasúti automatika labor

Eszközök:

- D55 kezelőpult; forgalmi szimulációval
- Vasúti fény főjelző és D55 főjelző egységek állványon
- Vasúti alakjelző (részleges)
- Baliz
- Különböző típusú biztonsági jelfogók
- Mechanikus biztosítóberendezési szerkezeti egységek
- Siemens S7 PLC-k
- Demonstrációs célú biztonsági PLC architektúrájú váltóvezérlés PLC-vel

Vasúti járművek

Vasúti járművek – járműmérnök BSC

Vasúti járművek specializáció

Vasúti jármű mechatronika	3 kr.
Vasúti járműszerkezetek I.II.	5 kr.
	3 kr.
Dízel vontatójárművek I.II.	4 kr.
	8 kr.
Villamos vasutak I. II.	6 kr.
	3 kr.
Vasúti járművek üzeme és diagnosztikája	4 kr.
Vasúti fékberendezések	2 kr.
Vasúti jármű labor	4 kr.
Megbízhatóság és biztonság	3 kr.

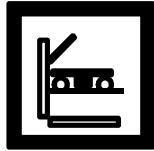
Vasúti járművek – járműmérnök MSC

Vasúti járművek specializáció	
Vonattovábbítás mechanikája	3 kr.
Dízel- és villamos vontatás	5 kr.
Vasúti járművek üzeme	3 kr.
Vasúti járműrendszer-dinamika	5 kr.
Vasúti járművek tervezése és vizsgálata	10 kr.

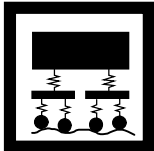
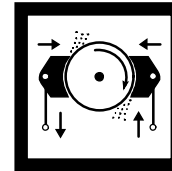
Vasúti járművek tervezése és vizsgálata
tantárgy keretében:
Projekt keretében komplex tervezési feladat –
vasúti vontatójármű/motoros jármű
előtervezése

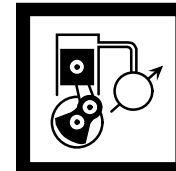
Vasúti járművek – laborok - kutatás

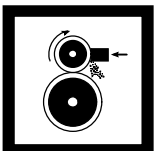
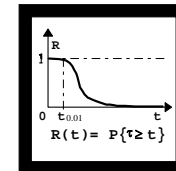
- Vasúti jármű tervezés és konstrukció
  - Vasúti járművek fékezése →

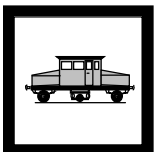
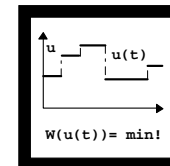
- Pálya-jármű dinamikai rendszer
  - Járműrendszer diagnosztika →

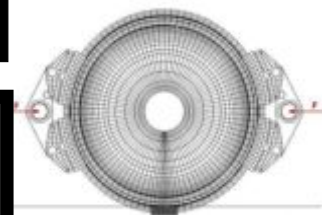
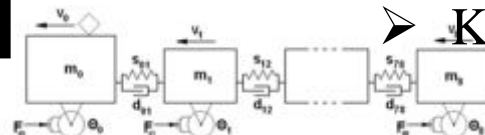
- vasúti hajtástechnika
  - Járműrendszer megbízhatóság →

- Súrlódásvizsgáló görgős próbapad
  - Vonatvábbítás dinamikája és energetikája →

- Vasúti pályaminősítő jármű fejlesztése
  - Kerék és sínkopás, futásstabilitás és futásbiztonság →

Szakirányú továbbképzés

JÁRMŰGÉPÉSZ SZAKMÉRNÖKI SZAK VASÚTGÉPÉSZ ÁGAZAT

BSc szinten: 3 félév – alapszintű járműgépész szakmérnök

MSc szinten: 4 félév – mesterszintű járműgépész szakmérnök

Specializációk (gyakori):
Vasúti Járművek Üzemeltetése
Vasúti Járművek Fenntartása

Specializációk (régebbi):
Villamos vontatás
Vasúti futástechnika
Diesel vontatás
Vasúti kocsik
Vasúti tartályok és nyomástartó berendezések
Vasúti járműelektronika
Járműelektronika és diagnosztika

BME- Villamosmérnöki és Informatikai Kar
Villamos Energetika Tanszék,
Villamos Művek és Környezet Csoport

Dr. Varjú György, professzor emeritusz
Dr. Ladányi József, docens, csoportvezető

Villamos vontatási rendszerek

A kezdetektől napjainkig

Verebély L.: **Main Line Electrification with 50 Cycles A.C.** (*Fővonal villamosítása 50 Hz váltakozó árammal*), Transactions World Power Conference Sectional Meeting Scandinavia, Volume VI Railways Urban and Suburban Traffic, Stockholm **1933**, pp.304-336.

Villamosművek Tanszék (1931-1937) - **Verebély László**

Villamos Művek és **Vasutak Tanszék** (1937-1949-1961)

Villamos Művek Tanszék (1961-1971)

Erősáramú Intézet (1971-1991)

Villamos Művek Tanszék (1991-2001)

Villamos Energetika Tanszék (2001-)

Villamos Művek és Környezet Csoport

Oktatás

Választható tárgy (villamosmérnök BSc/MSc):

- Villamos vontatás táplálási rendszerei: *A tárgy a reguláris képzésben régóta hiányzó villamos vontatás táplálási rendszereivel kapcsolatos korszerű szakmai ismereteket kívánja megosztani a hallgatósággal.*

PhD témák (villamosmérnöki):

- Vasúti közlekedés energiahatékonyságának növelése (*Feldmann Márton*)
- Az autotranszformátoros (2x25 kV) villamos vasúti táplálási rendszer aszimmetria hatásának és csökkentési lehetőségeinek vizsgálata
- Különböző váltakozóáramú nagyvasúti táplálási rendszerek összehasonlító elemzése táplálás-minőség, energiahatékonyság és EMC szempontból (*Bodnár Imre*)

Kutatás

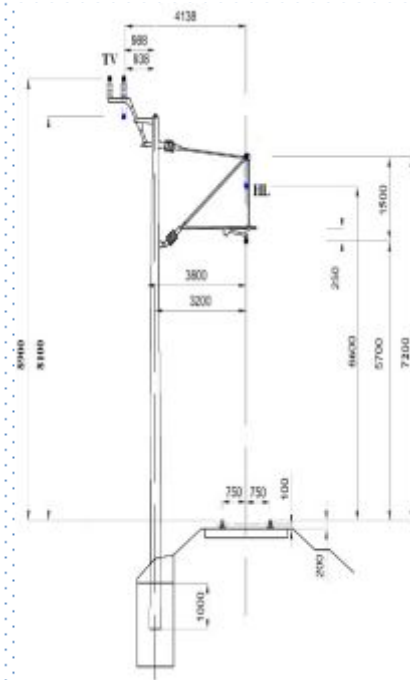
- együttműködés a magyar, svéd, norvég, francia vasutakkal -

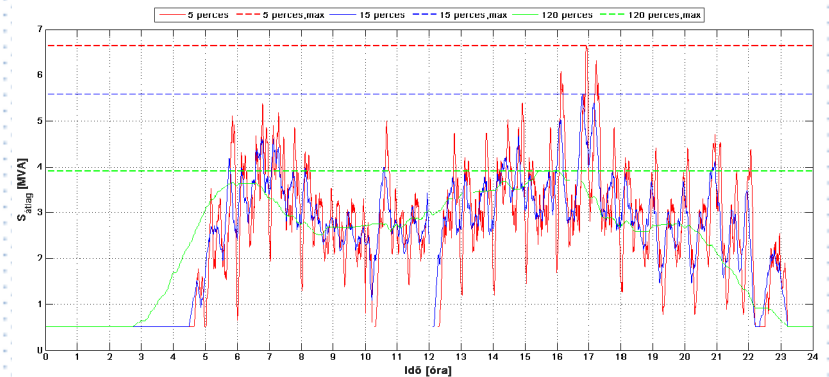
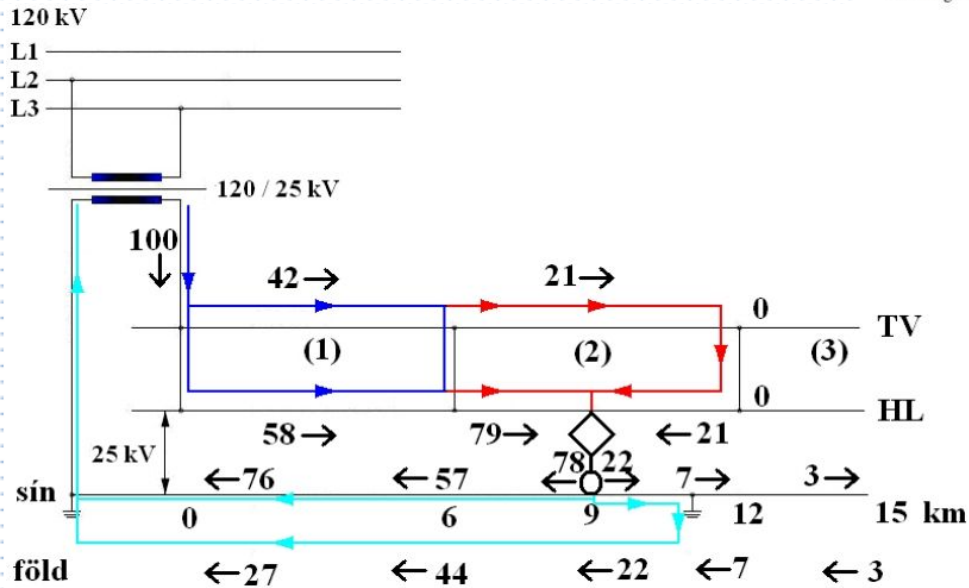
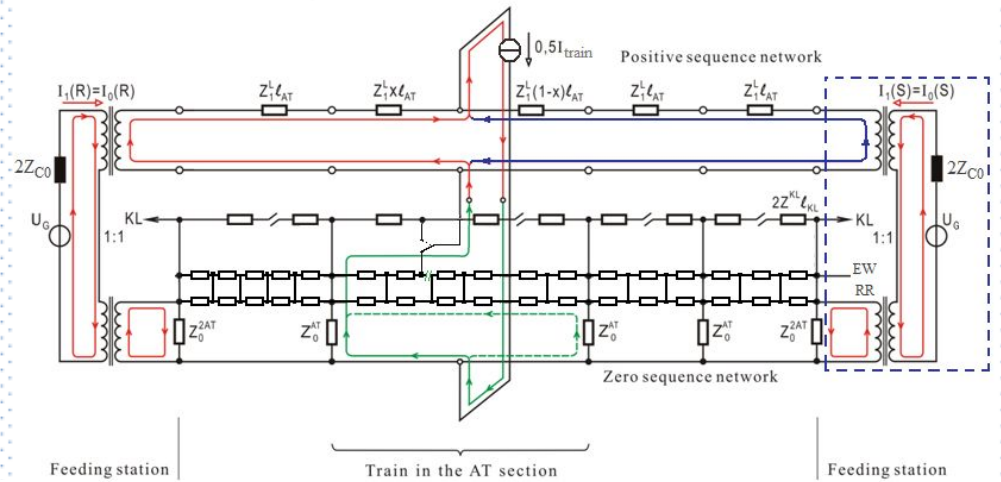
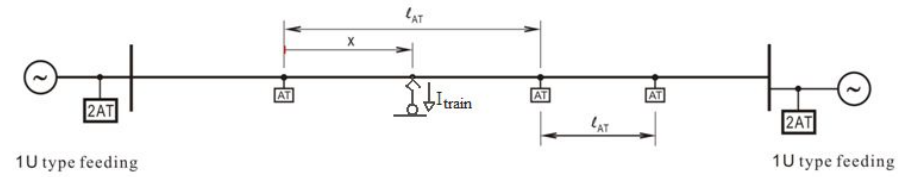
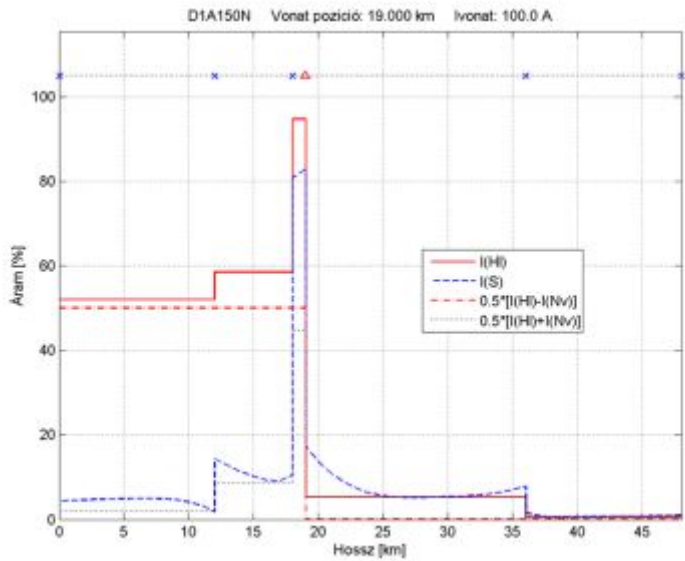
- Szimulációs vizsgálatok vasútvonal villamosítással kapcsolatos *meddőteljesítmény kompenzálás és felharmonikus szűrés* meghatározásához;
- Vasúti *vonalkábelek* laboratóriumi *védőtényező* jellemzőinek *mérése*;
- Vontatási *teljesítmény, feszültségesés* szimulációs *számítás* TSI előírásoknak megfelelően;
- Villamos vasutak által *távközlő rendszerekben* okozott *indukáló hatást* meghatározó jellemzők vizsgálata
- Vasúti felsővezeték tervezés alapszámításai – villamos rész

Kutatás

- együttműködés a magyar, svéd, norvég, francia vasutakkal -

- Villamos vasutak által okozott *mágneses erőter* nagyságának számítása az alkalmazott táplálási és felsővezeték rendszerekre
- Vasúti táplálási rendszerek *harmonikus impedanciájának* vizsgálata
- *Vontatójárművek harmonikus áramának* mérése
- *Különleges táplálási rendszerek*
- *Felsővezeték rendszer impedancia számítása*
- *Sínpotenciál számítás, mérés, vasúti földelés, áramütés elleni védelem*

Pályázati forrás

- Vasúti Integrált Energetikai Rendszer (VINTER) (KMR-2012), *Prolan Zrt - BME VET – BME KJIT*
  - Energiamegtakarítási potenciál vizsgálata az alábbi területeken:
    - Vasúti infrastruktúrát kiszolgáló rendszerek (irányítástechnika, váltófűtés, térvilágítás, előfűtés)
    - Vasúti vontatás energiakereskedelme

BME Építőmérnöki Kar

Út és Vasútépítési Tanszék

Vasúti pályák tervezése, építése és üzemeltetése

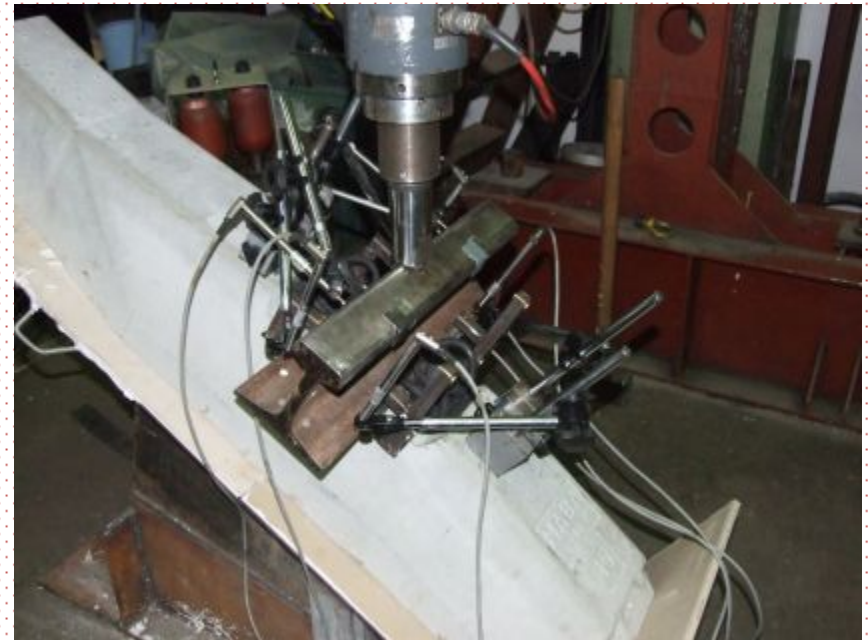

Oktatók kutatók

- dr. Liegner Nándor – tanszékvezető, docens
- dr. Kazinczy László, docens
- dr. Bocz Péter, docens
- dr. Szabó József, adjunktus
- dr. Kormos Gyula, ny. adjunktus
- Vinkó Ákos doktorandusz
- Papp Helga, doktorandusz
- Csontos Gabriella, doktorandusz

Vasúti szakterületen oktatott tantárgyak (BSc képzés)

- Vasúti pályák – törzstárgy
- Infrastruktúra-építőmérnöki ágazatos tárgyak:
  - Közlekedési létesítmények pályaszerkezetei
  - Közlekedéstervezés
  - Közlekedési hálózatok
  - Út-vasút laborgyakorlat
  - Infrastruktúra tervezés projektfeladat

Vasúti szakterületen oktatótt tantárgyak (BSc képzés)

- Közlekedési létesítmények specializáció:
  - Vasútépítés és fenntartás
  - Vasúttervezés
  - Közlekedésépítés projektfeladat

Vasúti szakterületen oktatott tantárgyak (MSc képzés)

- Vasúti pályaszerkezetek építése, üzeme, fenntartás
- Közlekedési tervező szoftverek
- Vasúttervezés

Doktori (PhD) kutatások

- Vinkó Ákos: A közúti vasutak jellegzetes avulási jelenségeinek, avulási törvényszerűségeinek feltárása, mérettűrések meghatározása (témavezető: dr. Bocz Péter)
- Papp Helga: A hézagnélküli vasút vágányok és acélhidak kölcsönhatása a sínben ébredő hosszirányú erők tekintetében (témavezető: dr. Liegner Nándor)

Szakirányú továbbképzések KJK

Anyagmozgató gépész szakmérnök

Építésgepesítési szakmérnök

Járműgépész szakmérnök

Járműipari tervező szakmérnök

Járműtechnikai menedzser

Karbantartó és járműfenntartó szakmérnök

Közlekedési gazdasági mérnök

Közlekedési műszaki szakértő

Lean folyamatfejlesztő szakmérnök

Munka-, tűz-, környezetvédelmi és minőségügyi rendszerkoordinátor

Munkavédelmi szakmérnök/szakember

Műszaki diagnosztikai szakmérnök

Specialista munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések kivizsgálása területén

Üzemi logisztikai szakmérnök

Vasúti tanúsítási tevékenység

Vasúti tanúsítási tevékenység, valamennyi szakterületen: (Nobo/Debo)

BME ITS Nonprofit Zrt.

Köszönöm a figyelmet

